Podstawowe założenia projektu CIT

Objętość ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych była zbliżona do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Może być to o tyle zaskakujące, że ustawa o CIT przewidywała bardziej jednorodną grupę podatników – brak podziału na przedsiębiorców, zatrudnionych czy inwestorów. Nietrudno zatem dostrzec, że podatek ten był w mniej lub bardziej intencjonalny sposób komplikowany przez rządzących. Żywym tego przykładem były zmiany wprowadzone w ramach Nowego Ładu – podatek od przerzuconych dochodów, obowiązki informacyjne spółek nieruchomościowych, minimalny podatek CIT, przepisy o ukrytej dywidendzie. W stosunku do części z nich poziom legislacji był na tak niskim poziomie, że regulacje te zostały uchylone przed ich wejściem w życie.

W związku z tym proponujemy nową ustawę, która zbliży do siebie wynik finansowy i podatkowy. Czymś niezrozumiałym jest, że dotychczas nie oparto rozliczenia podatkowego o zasady bilansowe. W końcu podatnicy CIT są zobowiązani do prowadzenia ksiąg rachunkowych i przygotowania sprawozdań finansowych. Takie podejście w znaczący sposób uprości rozliczenie i obniży koszty prowadzenia działalności gospodarczej.

Podstawowe założenie jest zgodne z naszym dotychczasowym postulatem, czyli podatki muszą być proste i niskie. Regulacje w pierwszej kolejności mają na celu obniżenie opodatkowania dla małych podatników, a tym samym dla rodzimych firm. Z drugiej strony przepisy powinny być na tyle precyzyjne, aby większe podmioty nie miały problemu z prawidłowym obliczeniem kwoty podatku.

Poniżej znajduje się wylistowany szczegółowy opis najistotniejszych zmian:

- 1) **Likwidacja podatkowych grup kapitałowych** z tego rozwiązania korzysta niespełna 60 podmiotów, regulacje są dedykowane tylko dla największych podatników m.in. wymóg przeciętnego kapitału zakładowego na poziomie 250 000 zł. Instytucja ta nie ma szczególnego uzasadnienia zarówno na gruncie biznesowym, jak i fiskalnym.
- 2) Objęcie podatkiem CIT spółek osobowych w uzasadnionych przypadkach SPJ, SPK, SKA staną się podatnikami tylko w przypadku, kiedy ich wspólnikami nie będą wyłącznie osoby fizyczne. Wtedy występuje ewentualne ryzyko przerzucania dochodów za granicę. W ten sposób cofamy niekorzystne zmiany, które wypaczyły sens prowadzenia biznesu we wspomnianych formach.
- 3) **Transparentność SPK i SKA jako wehikuł inwestycyjny** w przypadku zachowania tzw. "*prostej struktury właścicielskiej*" spółki te nie będą podatnikami podatku dochodowego. W takiej sytuacji komandytariusz czy akcjonariusz zapłaci 19% podatek w momencie wypłaty zysku. Będzie stanowiło to pośrednie rozwiązanie pomiędzy estońskim, a klasycznym CIT.

- 4) **Brak podziału na źródła przychodu** przed wprowadzeniem podziału przychodów i kosztów w CIT na źródła (zyski operacyjne i kapitałowe) można było zaobserwować działania zmierzające do istotnych oszczędności podatkowych poprzez możliwość kompensowania strat w jednym obszarze aktywności podatnika z dochodami z innych. Jednak działalność określonej grupy podatników nie powinna wpływać na wyższe opodatkowanie pozostałych. Fiskus posiada instrumenty, które umożliwiają ukrócenie nadużyć w tym zakresie m.in. ogólna klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania. Dlatego w celu pobudzenia działalności inwestycyjnej planujemy usunięcie wspomnianego podziału, przez co zyski kapitałowe będą mogły korzystać z obniżonej 9% stawki podatku.
- 5) **Ujednolicenie zasad podatkowych i bilansowych** każdy podatnik CIT zobowiązany jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych, dlatego niezrozumiałe wydaje się wprowadzenie odrębnych reguł dla ustalenia wyniku podatkowego. Oparcie rozliczenia o zasady bilansowe powinno obniżyć koszt obsługi księgowej podatników, a tym samym koszty związane z prowadzeniem samej działalności.
- 6) Likwidacja kosztów uzyskania przychodów na rzecz podatku od ukrytych zysków i zmiany wartości składników majątku przejście na zasady bilansowe rozliczania podatku spowoduje usunięcie kategorii jaką są koszty uzyskania przychodu. W celu uniknięcia nadużyć związanych z zawyżaniem kosztów bilansowych wprowadzony zostanie podatek od: a) ukrytych zysków obejmujący świadczenia zbliżone do wypłaty zysku wspólnikom;
- b) *zmiany wartości składników majątku* czyli od powstałej w wyniku czynności reorganizacyjnych nadwyżce wartości rynkowej składników majątku ponad ich wartość przyjętą dla celów podatkowych.
- 7) **Podniesienie limitu przychodów małego podatnika do 50 mln zł** jest to blisko pięciokrotnie wyższa kwota w stosunku do obecnego limitu, zmiana ta oznacza obniżkę podatków dla sporej grupy podatników. Na podniesieniu progu skorzystaj przede wszystkim rodzime firmy handlowe i produkcyjne, które generują nieproporcjonalnie wysokie obroty do osiąganego dochodu.
- 8) Uproszczenie przepisów dot. ustalania limitu małego podatnika obecne przepisy wymagały od podatników pilnowaniu limitu zarówno za zeszły, jak i bieżący rok. Na domiar złego kursy walut do przeliczenia limitów były inne (1 październik, 1 dzień roboczy roku), też sposób ich kalkulacji się różnił (sprzedaż vs przychód, wartość z podatkiem VAT a kwota netto). Niedochowanie bieżącego limitu powodowało drastyczne konsekwencje dla podatnika, gdyż za cały rok musiał on zapłacić podatek według wyższej stawki. Ponadto czynności reorganizacyjne, takie jak przekształcenia czy aporty bez względu na obrót wykluczały ze stosowania niższego CIT. W związku z tym, proponujemy wprowadzenie stałego limitu, którego przekroczenie powoduje utratę prawa do niższej stawki, dopiero od następnego roku. Dodatkowo przekształcenia nie będą już czasowo wykluczały możliwości stosowania niższego podatku.

- 9) Wprowadzenie dwóch form opodatkowania:
- a) **podatek od uzyskanego zysku** (*klasyczny CIT*) domyślny sposób zapłaty podatku, który byłby odprowadzany na bieżąco według stawki 9% lub 19%, zaletą tego rozwiązania jest niższe ryzyko niedopłaty podatku;
- b) **podatek od wypłaconego zysku** (*estoński CIT*) fakultatywny sposób zapłaty podatku, dopiero w momencie wypłaty zysku, forma rozliczenia dostępna tylko dla podmiotów o tzw. "*prostej strukturze właścicielskiej*".
- 10) Likwidacja podatku od przerzuconych dochodów, podatku minimalnego, części obowiązków informacyjnych nikt nie może być zobowiązanym do rzeczy niemożliwych, dlatego uchylamy regulacje, które nakładają na podatników nieproporcjonalne obowiązki:
- *podatek od przerzuconych dochodów* przepisy wymagają weryfikacji przepisów podatkowych innych państw oraz wysokości przychodów i kosztów poniesionych przez inne podmioty gospodarcze, sprawę nagłośniliśmy jako pierwsi w nagraniu Trzy bzdury: wielka, większa i największa ;
- *podatek minimalny* wprowadzone przepisy faktycznie karały podmioty sprzedające swoje usługi i towary na niskiej marży, o nieudolności rządzących świadczy fakt, że wejście regulacji w życie jest cały czas odkładane w czasie;
- *spółki nieruchomościowe* podmioty te muszą składać informacje o swoich udziałowcach bezpośrednich i pośrednich. Sama weryfikacja struktury właścicielskiej może być trudnym zadaniem. Ponadto organy w przypadku zagranicznych wspólników nakładają obowiązek uzyskania polskiego NIP, co wiąże się z ogromnymi kosztami administracyjnymi.
- 11) **Ograniczenie wydatków na usługi niematerialne z zagranicy** bolączką podatku dochodowego od osób prawnych jest sztuczne zawyżanie kosztów uzyskania przychodu poprzez nabywanie usług niematerialnych od podmiotów zarejestrowanych w korzystniejszych jurysdykcjach podatkowych. Dlatego też, zamierzamy wprowadzić przepisy, które opodatkowują nadmiarowe płatności wykonywane za granicę.
- 12) **Liberalizacja warunków wejścia na CIT-E** nie można odbierać rządzącym, że wprowadzenie rozliczenia na zasadach estońskiego CIT wpłynęło w korzystny sposób na prowadzenie biznesu. Niestety poprzez niedociągnięcia w przepisach część podatników nadal nie może skorzystać z dobrodziejstw tego rozwiązania, dlatego:
- *usuniemy warunek zatrudnienia* obecnie podatnik musi zatrudnić docelowo 3 osoby, co często zmusza do fikcyjnego i nadmiarowego zwiększenia kadry; też przepisy nie są precyzyjne w zakresie ustalenia limitu wydatków na wynagrodzenia (całkowity koszt czy kwota brutto), co stwarza ryzyko nieświadomego wypadnięcia z tej formy rozliczenia;
- *zmodyfikujemy warunek przychodowy* aktualnie rozliczenie na zasadach estońskich dostępne jest dla podmiotów, które osiągają większość przychodów z działalności operacyjnej. Jak to ma w zwyczaju polski ustawodawca, w niezrozumiały sposób uznał za przychód pasywny wpływy:

- a) z praw autorskich lub praw własności przemysłowej, w tym z tytułu zbycia tych praw ograniczono w ten sposób dostęp do CIT-E między innymi firmom z szeroko rozumianego sektora informatycznego;
- b) *z wierzytelności* wykluczono w ten sposób podmioty korzystające z faktoringu, który polega na przeniesieniu przez przedsiębiorcę wierzytelności w celu uzyskania bieżącego finansowania. Gospodarczym celem transakcji jest po prostu szybsze odzyskanie pieniędzy przez faktoranta, pomimo tego organy nakazują uwzględniać tego typu przychody, tak m.in. interpretacja indywidualna z 29.12.2022 r. nr 0111-KDWB.4010.84.2022.2.AZE.
- 13) **Wydłużenie i ujednolicenie terminów rozliczeń** zaliczki co do zasady będą odprowadzane do końca następnego miesiąca, co ma być zgodne z PIT, VAT i składkami. Księgowi będą mieli o blisko tydzień więcej czasu na rozliczenie, a podatnicy będą mogli opłacić wszystkie daniny jednego dnia i w terminie.
- 14) **Zrównanie sprawozdania finansowego z zeznaniem rocznym** przejście na zasady bilansowe ustalania podatku umożliwi likwidację odrębnych zeznań podatkowych. Przełoży się to na krótszy czas na przygotowanie rozliczenia podatkowego podatnika, co wpłynie na zmniejszenie kosztów prowadzenia działalności. Unikniemy też kuriozalnych sytuacji, kiedy rządzący wydłużając termin złożenia zeznania rocznego, pomijają zupełnie kwestie sporządzenia sprawozdania finansowego (rozporządzenie MF z 17 marca 2023 r.).
- 15) Możliwość przekazania podatku na działalność charytatywną dotychczas tylko podatnicy PIT mogli przekazać część swojego podatku na organizacje pożytku publicznego (OPP). Sytuacja ta nie miała żadnego uzasadnienia! Spółki we własnym zakresie musiały organizować wsparcie dla takich organizacji. Wspierając oddolne inicjatywy, chcemy rozszerzyć tą możliwość na podatników CIT. Zatem spółki będą mogły odpisać podatek na OPP, tak jak zwykli przedsiębiorcy, zatrudnieni oraz inwestorzy.